МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

7 лютого 2024 року

Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова

Міністерство охорони здоров'я України

ІІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2024 року

Вінниця – 2024

ШЕВЧУК Т. І., СПРУТ О. В., ВАСЕНКО Т. Б., ГОРБАТЮК С. М. Порівняльна характеристика успішності студентів 1 курсу стоматологічного факультету 270

ШКАРУПА В.М., ПІСКУН Р.П., ГУМЕНЮК Л.Д., СПРУТ О.В. Залучення студентів медичних ЗВО до навчальних on-line програм у галузі біомедицини як спосіб підвищення мотивації до навчання та його ефективності в надзвичайних умовах 272

ШКАРУПА В.М., ПІСКУН Р.П., ШЕВЧУК Т.І., О.В., ХЛЄСТОВА С.С., БІЛОШИЦЬКА А.В., ГРИНЧАК Н.М., ГОРБАТЮК С.С., СПРУТ О.В., ВАСЕНКО Т.Б., КЛИМЧУК І.М. Актуальні проблеми впровадження сучасних досягнень медичної протозоології в навчальний процес студентів медичних ЗВО 273

ШКОЛЬНІКОВА Т.Ю., ВЕРГЕЛЕС К.М., ШКОЛЬНІКОВ В.С. Моделі управління професійним розвитком студентів закладів вищої освіти 274

ШПАКОВА Н.А., СКОРУК Р.В., ШЕВЧЕНКО В.М. Особливості вищої медичної освіти в умовах війни 276

ШУВАЛОВ С.М., КУЛИЦЬКА О.В. Ведення робочого зошита – важливий та ефективний методичний прийом навчання і викладання у медичному університеті 277

ШУНКОВ В.С. Сучасні тенденції розвитку електронного навчання при вивченні хімії 279

ЮРЧЕНКО П.О. Посилене вивчення англійської мови під час якісної підготовки медичних кадрів в надзвичайних умовах як фактор майбутньої комунікативності лікаря 280

ЮРЧЕНКО П.О., КАЧУЛА С.О. Як отримати мотивованого до навчання студента під час підготовки медичних кадрів у надзвичайних умовах 280

ЮЩЕНКО Т.І., КОСАРЕВА А.Є., РОГОВА О.Ю., ДЬЯКОВА Ф.Є. Використання штучного інтелекту здобувачами вищої освіти для науково-дослідної роботи 281

ЯБЛОНЬ О.С., ГЕРАСИМОВА О.В., МАЗУР О.Г., САВРУН Т.І., ПУГАЧ М.М. Впровадження нової навчальної методики клінічного сценарію стандартизованого пацієнта відповідно до Американського ліцензійного іспиту USMLE 282

ЯКОВЛЕВА О.О., ВІТРУК Т.К., КРИКУС О.Ю., ЩЕРБЕНЮК Н.В. Студентська наукова діяльність на теренах клінічної фармакології 283

ЯРЕМИНА І.В., ПАЛАМАР І.В., ТАРАСЮК М.Б., БАЙДЮК І.А., ТКАЧЕНКО О.В., ПІРВЕРДІЄВА І.С. Актуальність державної політики підтримки осіб з інвалідністю, проблеми організації допомоги людям з обмеженими можливостями у світі та Україні 285

ЯРЕМЧУК Л.В., ЧАЙКА Г.В. Реалії сьогодення, які впливають на якісну підготовку медичних кадрів 286

навчально-методичній літературі. Це обумовлює актуальність впровадження сучасних досягнень медичної протозоології в навчальний процес студентів медичних ЗВО.

Як приклад слід навести амебіаз, який є причиною смерті понад 55 тис. осіб в світі кожен рік. Паразит, раніше описаний як *E. histolytica,* являє собою два види – непатогенний *E. dispar*, і патогенний *E. histolytica*, які морфологічно не відрізняються. Тому процедури лабораторної діагностики та оцінки природного перебігу амебіазу зазнали ретельної переоцінки. Не включені в типові програми курсу «Медична біологія», базові підручники та тести «Крок» вільноживучі амеби, які є збудниками таких захворювань (в т.ч. смертельних) як гранульоматозний амебний енцефаліт (*Acanthamoeba, Balamuthia*), первинний амебний менінгоенцефаліт (*N. fowleri*), акантамебний кератит (*Acanthamoeba*).

На сьогодні встановлено, що збудники бластоцистозу і риноспоридіозу є найпростішими, хоча раніше їх класифікували як грибкові захворювання (що і обумовило їх відсутність в програмах з «медичної паразитології»). *Blastocystis* – одні з найпоширеніших у світі паразитів, що мають глобальне поширення. З 2016 року в Україні започатковано лабораторну діагностику бластоцистозу (в 2017 - 2017 р. зареєстровано 2232 випадки).

На кафедрі медичної біології ВНМУ ім. М.І. Пирогова розроблені навчально-методичні матеріали із врахуванням зазначених змін та впроваджені в навчальний процес. В умовах надзвичайного стану автономія вищих навчальних закладів має бути також одним з інструментів своєчасного та ефективного впровадження навчального матеріалу, який відображає сучасний стан розвитку медичної протозоології.

Школьнікова Т.Ю., Вергелес К.М., Школьніков В.С.

МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНИМ РОЗВИТКОМ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Управління професійним розвитком студентів є важливою складовою освітнього процесу. Якість підготовки кваліфікованих кадрів цілком залежіть від системи та моделей надання освітніх послуг. Студентська молодь виступає своєрідним індикатором змін у суспільстві, тому чуттєво реагує на девальвацію загальнолюдських цінностей та рівень соціальних потреб. Звідси постає нагальна потреба чітко сформулювати моделі управління професійним розвитком студентів закладів вищої освіти (ЗВО) та ефективно впроваджувати їх в освітній процес.

Існує кілька моделей, які можуть бути використані в навчальному процесі закладами вищої освіти. Важливо враховувати, що краще застосовувати комбінацію різних моделей, орієнтованих на індивідуальні потреби студентів та контексту університету, чи освітньої установи. Крім того, необхідно розвивати співпрацю з роботодавцями та іншими галузевими партнерами, що може покращити успішність професійного розвитку студентів ЗВО.

1. **Модель ідентифікації.** В основі моделі закладено розуміння й ототожнення себе з обраною професією. Відбувається процес заохочення сту-

дентів до професійного розвитку та професійних навичок. Сприяє осмисленню власних навчальних стратегій та вирішенню труднощів пов’язаних з навчанням.

2. **Модель цільового управління.** Зосереджена на визначенні конкретних цілей професійного розвитку студентів та включає процес встановлення, відстеження та оцінки якості досягнення цілей, підсумковий контроль знань.

3. **Модель менторства, або менторингу.** Це процес взаємодії між досвідченими фахівцями (менторами) з менш досвідченими, при якому відбувається передача знань, вмінь та навичок. Сприяє виробленню індивідуальних стратегій кар'єрного зростання та самовдосконалення. Ментори можуть надавати поради, допомагати вирішувати проблеми, ділитись професійними навичками. Включає в себе співпрацю між студентами та викладачами.

4. **Модель рефлексії.** Рефлексія, це метод самоаналізу знань, їх меж і вчинків. Такий метод сприяє розвитку навичок самоорганізації, самопізнання та самовдосконалення. Заохочує студентів до постійного навчання та саморозвитку протягом усього життя, а також включає в себе можливості для отримання додаткових сертифікатів, курсів чи інших форм професійного розвитку.

5. **Модель індивідуалізованого навчання.** Спрямована на задоволення індивідуальних потреб та інтересів студентів, індивідуальних здібностей та їх можливостей. Індивідуальні графіки навчання організовуються з метою створення оптимальних умов для здобуття студентами певного освітнього рівня. Дозволяє студентам вибирати курси, дисципліни та проекти, що відповідають їхнім кар'єрним цілям.

6. **Модель компетенційного розвитку.** Сприяє розвитку конкретних навичок та компетенцій, які є важливими для успіху в конкретній сфері. Містить в собі оцінку і розвиток ключових навичок, таких як комунікація, критичне мислення, робота у команді.

7. **Модель гнучкої освіти.** Для реалізації цієї моделі необхідно активно залучати студентську молодь до визначення ними власних навчальних цілей та стратегій їх досягнення. Сприяє осмисленню особистих цілей, переконань та розвитку планів самовдосконалення. Включає регулярні відгуки, рефлексію та визначення особистих потреб у розвитку.

8. **Модель кар'єрного росту та планування**. Зосереджена на наданні студентам інформації та підтримки щодо вибору професії та планування кар'єри. Включає індивідуальні консультації, практичні навички та розвиток спеціалізованих освітніх програм. Для досягнення успіху в кар'єрі, важливо мати не тільки досвід роботи, навички та знання в своїй галузі, а також підтримувати професійні стосунки з колегами та партнерами. Важливо бути відкритим для нових можливостей та змін, розвивати свої навички та знання, бути готовим до переходу на нові рівні кар'єрного росту.

9. **Модель інтеграційна.** Складається з інтеграції навчання та робочого досвіду, або практики. Сприяє зв'язку між академічними програмами та практичним досвідом. Забезпечує можливості поєднання навчання з стажуванням, практикою та проектною роботою для здобуття професійних навичок.

Кожна з цих моделей може бути адаптована та комбінована з іншими відповідно до конкретних потреб. Необхідно формувати професійну відпо-

відальність майбутніх фахівців, орієнтувати студентів на свободу особистості, пошук компромісів та взаємодії. Також, важливо враховувати постійну трансформацію ринку праці та технологічних інновацій при впровадженні даних моделей управління професійним розвитком студентів ЗВО.

Розроблені моделі містять усі компоненти професійної відповідальності: мотиваційні, ціннісні, комунікаційні, особистісні, менторські, компетентні, етичні. Фахівець повинен прагнути до найвищого стандарту якості в своїй діяльності, що може включати контроль якості, відповідність стандартам та постійне вдосконалення процесів професійного розвитку. Компетентний фахівець повинен дбати про інтереси та безпеку своїх клієнтів, правильно надавати потрібну інформацію, відповідально вести ділові справи та виконувати обов'язки щодо безпеки, розуміти необхідність діяти відповідно до встановлених етичних стандартів своєї професії. Це може включати в себе чесність, порядність, захист конфіденційності, повага до клієнтів та колег.

Отже, моделі управління професійним розвитком студентів ЗВО являють собою певну систему, яка втілює єдність практичного та теоретичного рівнів пізнання, змістовного та органічного поєднання взаємодії викладачів і студентів в освітньому процесі. Результатами впровадження даної системи моделей є позитивна динаміка росту професійного розвитку, відповідальності та постійне самовдосконалення майбутніх фахівців.

Шпакова Н.А., Скорук Р.В., Шевченко В.М.

ОСОБЛИВОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

З початком війни в Україні поряд з загальними проблемами виникло питання у наданні кваліфікованої вищої освіти. Необхідно було або призупинити освітній процес, або провести його реорганізацію. Таким чином почали застосовуватися новітні цифрові технології. Але вища медична освіта відрізняється від інших тим, що дистанційна освіта тут має бути обмежена. В умовах воєнного стану є декілька чинників які негативно впливають на організацію навчання.

Зовнішні фактори, котрі впливають на освітній процес, це постійний стресовий стан зумовлений військовим діями ворожих військ (повітряні тривоги, дрони, ракетні обстріли), зміна соціально-економічного стану (необхідність евакуації, втрата фінансової стабільності); пристосуватися до нових норм життя.

До особистих факторів відносять психологічні переживання студентів, важкий психологічний стан зумовлений відчуттям особистого страху та переживань за свою родину, втрата на війні близьких, друзів, знайомих. Перебування з постійним відчуттям «стану війни та військових дій» впливає на психічне здоров'я як викладачів, так і студентів, тому загальна мотивація до навчання та викладання знижується і не сприяє продовженню освітнього процесу. Слід зауважити, що потреба у спілкуванні між людьми та необхідність подальшого навчання для отримання освіти сприяє і бажанню і мотивації до опанування нових знань.

Воєнний стан та проблеми комунікації вимагають гнучкості у проведенні очної та дистанційної форми навчання. При нагальній потребі – встановлення